

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо посилення соціальних гарантій сім'ям з дітьми) (реєстр. № 4073 від 16 лютого 2016 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя на засіданні 12 травня 2016 року (протокол № 47) розглянув на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо посилення соціальних гарантій сім'ям з дітьми) (далі – Законопроект) (реєстр. № 4073 від 16 лютого 2016 року), поданий народними депутатами України Міщенком С.Г. та Сисоєнко І.В.

Згідно з пояснювальною запискою Законопроект розроблено з метою соціального захисту дітей, покращенню їх соціально-економічного становища та умов життя.

Для досягнення мети авторами пропонується встановити державну допомогу на дітей, передбачену статтею 181 Сімейного кодексу України та статтею 18-3 Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», у розмірі не менше ніж 30 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

В Основному Законі України (статті 1, 3) Україну проголошено демократичною, соціальною, правовою державою, визнано, що найвищою соціальною цінністю в Україні є людина, її права і свободи та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, а їх утвердження і забезпечення є головним обов'язком держави.

Як зазначено у Рішенні Конституційного Суду України від 9 липня 2007 року № 6-рп/2007 (справа про соціальні гарантії громадян), утверджуючи і забезпечуючи права і свободи громадян, держава окремими законами України встановила певні соціальні пільги, компенсації і гарантії, що є складовою конституційного права на соціальний захист і юридичними засобами здійснення цього права, а тому відповідно до частини другої статті 6, частини другої статті 19, частини першої статті 68 Конституції України вони є загальнообов'язковими,

однаковою мірою мають додержуватися органами державної влади, місцевого самоврядування, їх посадовими особами (пункт 3.2 мотиваційної частини).

Принципи соціальної держави втілено у ратифікованій Україною Європейській соціальній хартії (переглянутій), статтею 12 якої передбачено обов'язок держави підтримувати функціонування системи соціального забезпечення на задовільному рівні, докладати зусиль для її поступового посилення.

За Конституцією України (частина третя статті 51) сім'я, дитинство, материнство і батьківство охороняються державою.

Захист сім'ї державою – важливий соціально-правовий інститут, який впливає на стабільність і міцність сімейних відносин і включає проведення широкого кола економічних, соціальних і правових заходів. Держава проявляє піклування про сім'ю, зокрема, шляхом встановлення пільг та різних видів допомоги сім'ям з дітьми.

Організація Об'єднаних Націй в Загальній декларації прав людини проголосила, що діти мають право на особливе піклування і допомогу.

Відповідно до положень Декларації прав дитини (принцип 4) дитина повинна користуватися благами соціального забезпечення. Їй має належати право на здорове зростання і розвиток. Дитині має належати право на належне харчування, житло, розваги і медичне обслуговування.

Конвенцією про права дитини (стаття 3) визначено, що в усіх діях щодо дітей, незалежно від того, здійснюються вони державними чи приватними установами, що займаються питаннями соціального забезпечення, судами, адміністративними чи законодавчими органами, першочергова увага приділяється якнайкращому забезпеченню інтересів дитини.

Також Конвенцією закріплено обов'язок держав-учасниць забезпечити дитині такий захист і піклування, які необхідні для її благополуччя, і з цією метою вживають всіх відповідних законодавчих і адміністративних заходів (частина друга статті 3).

Конституцією України (пункт 6 частини першої статті 92) передбачено, що засади охорони дитинства визначаються виключно законом. Прийняття законів Основний Закон України відносить до повноважень Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади в Україні (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85).

З огляду на зазначене, законодавча пропозиція ґрунтується на наведеній конституційно-правовій основі.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо посилення соціальних гарантій сім'ям з дітьми) (реєстр. № 4073 від 16 лютого 2016 року), поданий народними депутатами України Міщенком С.Г. та Сисоєнко І.В., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ